

Oman kaivoveden tutkiminen on tärkeää

Kaivoveden laatuun vaikuttavat mm. kaivon kunto ja hoito. Tavallisimmat kaivovedessä esiintyvät poikkeamat laatusuosituksista alueellamme ovat pH sekä raudan ja mangaanin määrä. Maaperästä johtuen kaivoveden pH on Koillismaalla usein happamampi kuin suositusraja-arvo (6,5), ja raudan tai mangaanin pitoisuudet raja-arvot ylittyvät noin viidesosassa Koillismaan kaivoista.

Radon on Koillismaan kaivovesissä harvinainen ongelma. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman toimenpiderajan (1000 becquereliä/litra) ylittäviä pitoisuuksia on havaittu muutamissa kaivoissa.

Talousvetenä käytettävän kaivoveden liiallinen rauta- tai mangaanipitoisuus ei aiheuta suoranaista terveyshaittaa. Suuri rautapitoisuus aiheuttaa veteen ruosteen makua, ruostekerrostumia vesikalusteisiin, sakkaa vesijohtoihin ja ruostetahroja pyykkiin. Mangaanin aiheuttamat haitat ovat muuten samanlaisia kuin raudan aiheuttamat, mutta vedessä näkyvän sakan tai tahrojen väri on musta. Eritasoisten kaupallisten suodattimien avulla on mahdollista vähentää talousveden rauta- ja mangaanipitoisuuksia laatusuositukset täyttäväksi.

Talousvettä toimittavan laitoksen jakaman veden laatua seurataan säännöllisesti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaisen valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Myös yksityisten kotitalouksien ja maatilojen kaivoista on suositeltavaa ottaa näytteitä talousveden laadun selvittämiseksi. Lisäksi tutkimus tulee tehdä aina kun ongelmia epäillään tai veden laatu huononee.

Mikäli epäilet kaivovetesi laatua, ota yhteyttä kaupungin ympäristöpalveluihin. Ympäristöpalveluista saat näytepullot, näytteenotto-ohjeet ja näytteiden tutkimuslaboratorioon lähettämistä varten täytettävän lomakkeen. Vesinäytteen voit ottaa itse ohjeita noudattaen, joko suoraan kaivosta tai vesihanasta. Tutkimuksen kustannuksista vastaa kaivon omistaja.

Koillismaata lähimmät kaivovesinäytetutkimuksia tekevät laboratoriot sijaitsevat Oulussa ja Rovaniemellä. Näytteet voi viedä laboratorioon itse, tai ne voi lähettää Postin tai Matkahuollon kautta. Laboratorio lähettää hinnastonsa mukaisen laskun suoraan tutkimuksen tilaajalle.

Näytteet toimitetaan kylmänä mahdollisimman pian tutkittavaksi. Näytteet eivät kuitenkaan saa jäätyä. Näytteet tulee toimittaa laboratorioon niin, että tutkimukset voidaan aloittaa 24 tunnin kuluessa näytteenotosta. Ota siis näytteet juuri ennen näytteiden toimittamista lähetettäväksi! Perjantaisin laboratoriot eivät ota vastaan näytteitä.

Lisätietoja: 040 731 6826
040 777 7477

ympäristötarkastaja Hannu Kesti
ympäristötarkastaja Vesa Kuosku